

Optimalizace pojistné ochrany vybraného subjektu

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby

Autor práce:

Zuzana Stárová

Vedoucí práce:

Ing. Karina Tatek Benetti, Ph.D.
Katedra ekonomické statistiky

Zadání bakalářské práce

Optimalizace pojistné ochrany vybraného subjektu

Jméno a příjmení: **Zuzana Stárová**
Osobní číslo: E18000078
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávací katedra: Katedra ekonomické statistiky
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Teze bakalářské práce
2. Úvod do problematiky pojištění majetku
3. Analýza stávající situace pojistné ochrany ve vybrané společnosti
4. Optimalizace pojistné ochrany ve vybrané společnosti
5. Zhodnocení přínosu bakalářské práce

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- DUCHÁČKOVÁ, Eva. 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-25-5.
- DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. 2010. *Teorie pojistných trhů*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-015-7.
- DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. 2012. *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-078-2.
- FOTR, Jiří a Lenka ŠVECOVÁ. 2010. *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-59-0.
- REJDA, George E. 2011. *Principles of risk management and insurance*. 11th global ed. Harlow: Pearson Education. ISBN 978-0-273-76508-0.
- PROQUEST. 2020. Databáze článků ProQuest [online]. Washington, D.C.: ProQuest, 2020. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Zuzana Horáková – HRAK, s.r.o., jednatelka firmy

Vedoucí práce:

Ing. Karina Tatek Benetti, Ph.D.
Katedra ekonomické statistiky

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

L.S.

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

Ing. Jan Öhm, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

26. dubna 2021

Zuzana Stárová

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na optimalizaci pojistné ochrany vybraného subjektu. Zahrnuje teoretickou část, na kterou navazuje část praktická s charakteristikou vybraného subjektu, identifikací jeho rizik, současnou pojistnou ochranou a s návrhem na optimální pojistnou ochranu pro daný subjekt. Práce začíná teoretickou částí, kde první kapitola popisuje riziko, risk management s jeho fázemi a ISO normy risk managementu. Druhá kapitola se zabývá vymezením základních pojmů týkajících se pojištění a pojišťovnictví, komerčního pojištění a jeho členění, podrobně rozebírá neživotní pojištění a poslední dvě podkapitoly jsou věnovány pojistnému trhu a metodám vícekritériálního hodnocení. Třetí kapitola představuje základní charakteristiku subjektu s jeho současnou pojistnou ochranou a preferencemi pro její výběr. Čtvrtá a zároveň poslední kapitola této práce rozepisuje konkurenční nabídky pojišťoven, následně je srovnává a vyhodnocuje tak, aby byla získána optimální pojistná ochrana pro vybraný subjekt.

Klíčová slova

pojistná ochrana, riziko, risk management, pojištění podnikatelských rizik, neživotní pojištění

Annotation

Optimization of Insurance Protection of a Selected Company

The bachelor work is focused on the optimization of insurance protection of a selected company. It includes a theoretical part, which is followed by a practical part with the characteristics of the selected company, identification of its risks, current insurance protection and a proposal for optimal insurance protection for the company. The work begins with a theoretical part, where the first chapter describes risk, ISO standards of risk management and the risk management with its phases. The second chapter deals with the definition of basic concepts related to insurance, commercial insurance and its classification, it discusses non-life insurance in detail and the last two subchapters are devoted to the insurance market and methods of multicriteria evaluation. The third chapter presents the basic characteristics of the subject with its current insurance protection and preferences for its selection. The fourth and the last chapter of this work describes the competitive offers of insurance companies, then compares and evaluates them in order to obtain optimal insurance protection for the selected company.

Key Words

insurance protection, risk, risk management, business risks insurance, non – life insurance

Poděkování

Na úvod bych ráda vyjádřila vděk vedoucí mé bakalářské práce, Ing. Karině Tatek Benetti, Ph.D., za odborné vedení, rady, připomínky a pomoc při zpracování této práce. Dále bych ráda poděkovala majiteli vybraného subjektu za poskytnutí informací ohledně pojistné ochrany, na jejichž základě mohla být tato práce napsána, a také za výbornou komunikaci.

Obsah

Seznam tabulek.....	13
Seznam zkratk.....	14
Seznam vzorců.....	15
Úvod	16
1 Pojmy riziko a risk management	18
1.1 Riziko.....	18
1.2 Risk management.....	19
1.3 ISO normy risk managementu	22
2 Základní pojmy.....	23
2.1 Pojišťovnictví a pojištění	23
2.2 Komerční pojištění a jeho členění	24
2.3 Neživotní pojištění.....	29
2.3.1 Pojištění majetku	30
2.3.2 Pojištění finančních ztrát a pojištění odpovědnosti za škody	32
2.4 Pojistný trh.....	33
2.5 Metody vícekritériálního hodnocení	34
3 Charakteristika vybraného subjektu	36
3.1 Informace o subjektu	36
3.2 Současná pojistná ochrana společnosti	36
3.3 Preference subjektu při výběru pojistné ochrany.....	41
4 Optimalizace pojistné ochrany	44
4.1 Výběr pojišťoven	44
4.2 Nabídka Generali	45
4.3 Nabídka Allianz	47
4.4 Nabídka ČPP.....	49

4.5	Nabídka UNIQA.....	51
4.6	Nabídka Direct.....	53
4.7	Zhodnocení nabídek konkurenčních pojišťoven dle kritérií.....	54
4.8	Výběr optimální pojistné ochrany	57
	Závěr.....	59
	Seznam použité literatury.....	61
	Seznam internetových zdrojů	62

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled pojišťoven dle objemu předepsaného smluvního pojistného 2020	34
Tabulka 2: Současná pojistná ochrana stavebnin HRAK, s.r.o.	40
Tabulka 3: Kritéria pro výběr optimální pojistné ochrany	41
Tabulka 4: Normované váhy kritérií	42
Tabulka 5: Nabídka Generali.....	46
Tabulka 6: Nabídka Allianz.....	48
Tabulka 7: Nabídka ČPP	50
Tabulka 8: Nabídka UNIQA.....	52
Tabulka 9: Nabídka Direct	54
Tabulka 10: Scoringový model	56

Seznam zkratek

BP	Brutto pojistné
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČSOB	Československá obchodní banka
ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna
ISO	International Organization for Standardization
KSN	Kalkulované správní náklady
KZ	Kalkulovaný zisk
NOZ	Nový občanský zákoník
NP	Netto pojistné

Seznam vzorců

Vzorec 1: Výpočet brutto pojistného.....	28
Vzorec 2: Výpočet indexů ve vícekritériálním hodnocení	35

Úvod

Různá rizika a nebezpečí ovlivňují každý den celou lidskou společnost. Pokud nějaká událost nastane, tak se ve většině případech jedná o negativní důsledky, ať už jde o havárie, krádeže či úrazy. Každý ekonomický subjekt je nepřetržitě vystaven nějakému riziku, a proto je důležité, neustále předvídat a eliminovat možná nebezpečí a jejich důsledky. Subjekty nejčastěji volí přenesení rizika na specializované instituce, které jim poskytují pojistnou ochranu. Proto se tato práce zabývá výběrem optimální ochrany subjektu proti škodám za pomoci pojištění.

První dvě kapitoly bakalářské práce představují teoretickou část. V první kapitole je popsáno riziko a jeho členění, dále vědní disciplína risk management s rozdělením do čtyř fází a ISO normy risk managementu. V druhé kapitole jsou vymezeny základní pojmy v pojišťovnictví a pojištění pro uvedení do problematiky pojistné ochrany. Mezi další podkapitoly patří komerční pojištění, neživotní pojištění, pojistný trh a pro výpočet optimální pojistné ochrany metody vícekriteriálního hodnocení.

Praktická část začíná třetí kapitolou, a to charakteristikou vybraného subjektu. Nejprve popisuje základní informace o subjektu, jako název společnosti, předmět podnikání, datum založení a vložený základní kapitál. Následuje představení současné pojistné ochrany vybraného subjektu s preferencemi pro její výběr. Čtvrtá kapitola zobrazuje výběr 10 největších pojišťoven na českém pojistném trhu, které byly osloveny na vypracování jejich nabídek pojistné ochrany přímo pro vybraný subjekt. Tyto nabídky jsou přehledně zpracovány do tabulek. Následně jsou nabídky porovnány a vyhodnoceny s konečným návrhem na optimální pojistnou ochranu pro vybraný subjekt.

Cílem této bakalářské práce je nabídnout vybranému subjektu optimální pojistnou ochranu, která mu bude podle nabídek jednotlivých pojišťoven nejlépe pasovat. Pod pojmem „optimalizace“ si lze představit nejen nabídku s nejnižším pojistným, ale také jiná kritéria, která splní požadavky subjektu. Mezi kritéria může subjekt řadit rozsah pojistného plnění, maximální výši pojistného plnění nebo výši spoluúčasti. Pro výpočet optimální ochrany je za pomoci stanovených kritérií, bodů a vah použita metoda vícekriteriálního hodnocení. Kritéria jsou seřazena od nejdůležitějšího po nejméně důležitý faktor podle přidělených bodů, které jsou přepočteny na váhy. Na základě těchto vah

pokračuje výpočet ve scoringovém modelu. Scoringový model posloužil k výpočtu nejlépe hodnocené varianty pojistné ochrany podle subjektem nastavených kritérií. Varianta s nejnižším výsledným indexem by měla být vyhodnocena jako optimální.

1 Pojmy riziko a risk management

První kapitola této práce se zabývá vymezením základních pojmů riziko, risk management a ISO normami. Risk management se podrobně věnuje identifikaci, oceňování a kvantifikaci rizik a také redukci, kontrole a finanční eliminaci rizik.

1.1 Riziko

Riziko lze definovat různě, protože nemá jednu správnou definici. Pojem riziko je jedno z pojmů spojovaných s pojišťovnictvím, ve kterém hraje významnou roli. Zjednodušeně je riziko nějaké odchýlení skutečného stavu od očekávaných výsledků. Dá se tedy říci, že riziko je situace, kdy nastává možnost nepříznivé odchylky od žádoucího nebo očekávaného výsledku (Ducháčková, 2015).

Riziko je spojováno s nějakým negativním výsledkem, přestože jsou zde také možnosti pozitivní. Riziko je také chápáno, jako nejistota a nebezpečí, které mohou způsobit ztrátu (Řezáč, 2011).

Pojišťovny jsou také vystaveny riziku, ale produkty pojišťoven v sobě zahrnují řešení vymezených druhů rizik. Riziko je předmětem podnikání pojišťoven, a proto je důležité riziko kvantifikovat. Riziko lze kvantifikovat na základě informací, které jsou známé z minulosti a ohodnocuje se prostřednictvím propočtu pravděpodobnosti (Ducháčková, 2015).

Dle Ducháčkové (2015) lze rizika rozdělit do různých kategorií. Jednou z nich může být rozdělení rizik na záměrná (spekulativní) a rizika čistá, kterými se zabývá pojištění. Čistá rizika pak dále zahrnují objektivní a subjektivní stránku.

Objektivní riziko, jako například blesk či přírodní katastrofa, je dáno na základě objektivně daných skutečností, nezávisle na lidech. Subjektivní riziko, jako žhářství, dovednosti při manuální práci nebo riskantní jízda řidiče, vzniká na základě neopatrnosti a závisí na činnosti lidí. Mezi těmito dvěma pojmy je velmi obtížné najít přesnou hranici. Do subjektivního rizika patří i morální riziko, které je často spojované s pojistnými podvody (Ducháčková, 2015).

1.2 Risk management

Risk management je vědní disciplína, která umožňuje v tržní ekonomice zahrnout projevy rizika do rozhodování o hospodářských záležitostech. Analyzuje ekonomické činnosti z hlediska zřetelných, potencionálních i skrytých rizik. Je to soustavná činnost sledování a kontrolování rizik, vyhodnocování jejich chování a identifikace změn v rizikových situacích. Dále provádí dohled nad efektivností pojištění a dohled nad funkčností bezpečnostních opatření (Ducháčková, 2015).

Do risk managementu spadají čtyři fáze, které budou specifikovány níže. Jsou jimi identifikace rizik, ocenění a kvantifikace rizika, redukce a kontrola rizika a finanční eliminace důsledků rizika (Ducháčková, 2015). Podle Ducháčkové a Daňhela (2012) je cílem risk managementu pochopit stávající rizika a učinit rozhodnutí, která z rizik by se měla eliminovat, redukovat, ponechat nebo přenést při co nejnižších nákladech.

Řízení rizik má své cíle. Tyto cíle Rejda (2011) klasifikuje na cíle před ztrátou a cíle po ztrátě. Mezi důležité cíle před ztrátou patří ekonomika a plnění zákonných povinností. Řízení rizik má také určité cíle poté, co dojde ke ztrátě. Mezi tyto cíle patří přežití, nepřetržitý provoz, stabilita výdělků a trvalý růst.

První fází risk managementu je analýza rizika, v jejímž rámci se provádí identifikace. Pokládají se otázky typu, co se může stát, jaké události jsou pravděpodobné, jaká je pravděpodobnost jejich výskytu nebo jaké jsou očekávané důsledky (Ducháčková, Daňhel, 2010). Cílem této činnosti je zjistit, která rizika mohou ohrožovat ekonomickou stabilitu.

Podnik by se neměl zabývat pouze riziky zjevnými a hmatatelnými, kterými jsou požáry, vichřice nebo násilná vloupání a vyloupení skladu, ale i riziky skrytými, která si podnik často nepřipouští nebo se jejich výskyt zdá téměř vyloučen. Vznikají i nová rizika pramenící z vývoje ekonomického, sociálního a legislativního (Ducháčková, 2015).

Podnik si určí oblasti, které mohou být ohroženy (uvnitř ekonomického subjektu, vnější podmínky), kdo je nositel rizik (majetek, osoby, finanční vybavení) a zjistí druhy rizik (čistá x záměrná, subjektivní x objektivní, systematická x jedinečná, vnější x vnitřní, ovlivnitelná x neovlivnitelná ze strany risk managementu, pojistitelná x nepojistitelná).

Dále je důležité zhodnotit situaci stavu aktiv podniku v rámci podnikatelského subjektu s ohledem na rizikovost. Kontroluje se, jaký majetek se v podniku nachází, kde je majetek umístěn, finanční hodnoty, pracovní síly a nehmotná aktiva. V dalším kroku se podnik zabývá tím, jaká aktiva ho mohou ohrozit. Jde o rizika, která působí uvnitř podniku a vnější podmínky. Pod riziky, která působí uvnitř podniku rozumíme požár, exploze, strojní poruchy, poškození elektroniky, krádež, dopravní nehody a škody z přerušení výroby v důsledku těchto rizik. Uvedená rizika mohou vyvolat ztráty a škody na osobách, buď úrazem, nebo úmrtím. Dále na majetku krádeží či živelnou událostí nebo finanční ztráty a škody. Do rizik působících na podnik z vnějšku řadíme přírodní nebezpečí, nesolventnost obchodních partnerů, politická rizika a ekologická rizika (Ducháčková, 2015).

Rizika lze také dělit na kontrolovatelná a kontrolovatelná omezeně. Fyzické ztráty nebo poškození majetku, škody na zdraví, odpovědnost za škody, přerušení ekonomické činnosti, chyby v řízení a nedbalost jsou riziky kontrolovatelnými, zatímco rizika technologická, politická, sociální a rizika vyplývající z přírodního prostředí jsou kontrolovatelné částečně (Ducháčková, 2015).

Druhým, ale neméně důležitým krokem je ocenění a kvantifikace rizika. Tato činnost zjišťuje, jakou váhu jednotlivá rizika mají a jaký dopad může mít realizace rizik na finanční situaci daného subjektu. Jednotlivým rizikům, která mají dopad na finanční situaci podnikatelského subjektu se udělí hodnocení, na jehož základě se zjistí pravděpodobnosti vzniku škody a možné velikosti rizika (Ducháčková, 2015).

U třetí fáze podnik přijímá opatření k předcházení škod. Tato fáze se nazývá redukce a kontrola rizika. Ducháčková (2015) vysvětluje, že v této fázi se vytváří technickoorganizační předpoklady pro minimalizaci rizika. Rizikům lze předcházet pomocí strategických (změna systému práce, používání bezpečnějších technologií) a fyzických (protipožární zařízení, bezpečnostní zámky, ochranné pomůcky) opatření. Výhodou vyhýbání se riziku je, že šance na ztrátu se sníží na nulu, pokud nenastane prostor pro ztráty (Rejda, 2011).

Čtvrtou fází je finanční eliminace důsledků realizace rizik. Některým rizikům nelze předejít strategickým nebo fyzickým opatřením, proto tato rizika podnik musí finančně eliminovat.

Ekonomický subjekt má na výběr z více možností, jak rizika eliminovat (Ducháčková, 2015).

První možností je čerpat z vlastních finančních zdrojů, které má daný subjekt k dispozici. Tento způsob eliminace se využívá, pokud jsou rizika předvídatelná, pravidelně se opakující a přibližně stejně veliká. Subjekt se musí rozhodnout, zda toto finanční krytí je v jeho finančních možnostech a krytí škod je v delším časovém období levnější, než pojištění (Ducháčková, Daňhel, 2012).

Další možností je tvorba rezervy na krytí rizika, tedy samopojištění, které je obvykle dáno dvěma faktory: objemem vlastních zdrojů použitelných k tvorbě rezervy na krytí rizika a velikostí rizik, která mají být kryta prostřednictvím samopojištění. Výhodou samopojištění jsou nízké náklady a náklady na krytí rizika se nezvyšují při nepříznivém vývoji rizikovosti u jiných subjektů. Také zde se vyskytují problémy s tím spojené, a to například možnost, že nastane velká škoda nebo výskyt několika škod najednou a ty mohou znamenat vyčerpání rezervy (Ducháčková, 2015).

Dále lze rizika eliminovat finančně prostřednictvím úvěru nebo přenesením rizika na specializovanou instituci zabývající se pojistnou ochranou, u které si sjednají pojištění. (Ducháčková, 2015). Forma pojištění se využívá, pokud subjekt mohou ohrozit škody s katastrofálním následkem, které mohou vést až k ukončení podnikání. Tím, že subjekt přenesl rizika na pojišťovnu neznamena, že se tato rizika zmenšují, pouze umožňují subjektu za poplatek, tedy pojistné, finanční škody přijímat (Ducháčková, Daňhel, 2012).

Při výběru vhodné pojišťovny by si měl subjekt dle Ducháčkové (2015) položit tyto otázky:

- zda pojišťovna kryje dané riziko, před kterým se podnikatelský subjekt chce krýt,
- zda je pojišťovna schopna při vzniku velké škody splnit své závazky vyplývající z pojistné smlouvy,
- zda cena pojištění odpovídá rozsahu pojistného krytí, který je požadován,
- zda je pojišťovna schopna včas uskutečnit výplaty pojistných plnění v případě nastání nahodilých událostí.

1.3 ISO normy risk managementu

ISO je zkratka pro International Organization for Standardization, tedy Mezinárodní organizaci pro standardizaci. ISO je celosvětová federace národních normalizačních orgánů. ISO vytvořila více než 23 692 mezinárodních norem. Jednou z nich je norma 31000 (ISO, 2018), která je označením pro management rizik, který obsahuje principy a směrnice (managementmania, 2016).

První vydání ISO 31000: 2009 bylo v roce 2009, její aktualizovaná forma je ISO 31000: 2018. Tuto normu lze přizpůsobit jakékoliv společnosti a jejímu kontextu. ISO 31000 dává pokyny pro řízení rizik, kterým podnik čelí, poskytuje společný přístup k řízení jakéhokoliv rizika, lze ji používat po celou dobu životnosti podniku a lze ji používat na jakoukoli činnost (ISO, 2018). Hlavními přínosy tohoto standardu jsou zvýšení konkurenceschopnosti, připravenost firmy, redukce nákladů spojených s výskytem rizik a předcházení nebo omezování nových rizik (acton.cz, 2021).

Dále existuje norma ISO 9001, která stanovuje kritéria pro systém managementu kvality. Může ji používat jakákoliv organizace, nezáleží na velikosti, ani na oboru činnosti. Tato norma je orientovaná na zákazníka, motivaci a neustálé zlepšování, kdy jde o to, aby zákazníci dostali kvalitní výrobky a služby (ISO, 2018).

2 Základní pojmy

Druhá kapitola se zaměřuje na pojišťovnictví a pojištění. Nejprve vysvětluje pojem pojištění, jak pojištění funguje a k čemu slouží, dále popisuje komerční pojištění, jeho členění a vysvětluje základní pojmy v komerčním pojištění. Poté se zabývá neživotním pojištěním, které se dělí na pojištění majetku, pojištění finančních ztrát a pojištění odpovědnosti za škody. Dále definuje pojistný trh a poslední podkapitola je zaměřena na metody vícekritériálního hodnocení. Tyto pojmy je nutné vymezit pro uvedení do problematiky pojistné ochrany.

2.1 Pojišťovnictví a pojištění

Pojišťovnictví je specifické odvětví, které zahrnuje všechny specializované instituce, kterými jsou ekonomické subjekty provozující pojištění, tedy komerční pojišťovny (Ducháčková, Daňhel, 2012).

Pojištění je nástroj, který přesouvá rizika z ekonomického subjektu na specializovanou finanční instituci provozující pojištění, a to za zaplacení pojistného, tedy ceny za nesení rizika. Pojištění je považováno za nástroj finanční eliminace negativních důsledků nahodilosti. Podstata pojištění je spojena s eliminací již vzniklých událostí, tudíž nemůže ovlivňovat výskyt náhodných událostí a vznik škod. Pojišťovna provozuje zábrannou činnost, snaží se ovlivňovat pojištěné zejména v případě krytí subjektivních rizik vůči příslušnému riziku, jde například o malusy, bonusy a spoluúčast. Dopad nahodilých událostí pojištění eliminuje pomocí finanční náhrady (Ducháčková, 2015).

Pojištění z hlediska finanční kategorie představuje tvorbu, rozdělování a použití pojistného fondu k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů, které jsou v jednotlivých případech výskytu náhodné, vcelku však odhadnutelné (Ducháčková, 2015).

Aby pojištění správně fungovalo, je s ním spojena tvorba a rozdělování neboli kolektivní rezerva, která je tvořena všemi zúčastněnými na pojištění. U samopojištění také dochází k tvorbě rezervy, ale tato rezerva se nazývá individuální rezerva, protože se týká pouze jednoho subjektu. Velikost příspěvků do kolektivní rezervy závisí na velikosti rizika, tzn. velikost jednotlivých příspěvků závisí na pravděpodobnosti realizace rizika

a předpokládané velikosti negativních dopadů v důsledku realizovaných rizik. V pojištění se označuje tento princip, jako princip ekvivalence pojištění. Velikost celkově vytvořené rezervy je důležitější než velikost příspěvků jednotlivých účastníků, protože rezerva musí být dostatečně velká k úhradě negativních důsledků nahodilosti (Ducháčková, 2015).

Předmětem pojištění je za úplatu poskytnutá pojistná ochrana. Pojištění patří mezi finanční služby a dle Ducháčkové (2015) má následující specifické rysy:

- Jde o službu abstraktního charakteru – pojišťovna se zavazuje, že v případě realizace přesně definované nahodilé události vyplatí dopředu specifikovanou velikost náhrady.
- Jde většinou o dlouhodobý charakter.
- Typické pro pojistnou službu je placení za službu předem.
- Služba je spojená s tvorbou dočasně volných prostředků.
- Z pohledu provozování služby existuje úzká vazba na nahodilé skutečnosti – často není jasné, zda příslušná událost nastane, není dopředu znám časový okamžik nastání událostí, někdy není jasné, který subjekt bude postižen a často není známa ani velikost dopadů.

Při pojištění se uzavírá pojistná smlouva, ve které pojišťovna na sebe přebírá závazek, že pojištěnému poskytne pojistné plnění, pokud nastane nahodilá, v pojistných podmínkách blíže označená, událost. Klient se v pojistné smlouvě zavazuje, že za takto specifikovanou službu bude hradit za uvedených podmínek pojistné (Ducháčková, 2015).

2.2 Komerční pojištění a jeho členění

Komerční pojištění má v sobě různé podoby pojistných produktů, které jsou provozovány komerčními pojišťovnami. Komerční pojištění lze rozčlenit na (Ducháčková, 2015):

- Pojištění riziková, u tohoto pojištění není jasné, zda pojistná událost vůbec nastane. Pokud pojistná událost nenastane během trvání pojištění, pojišťovna neposkytne pojistné plnění. Během trvání pojištění není omezen počet pojistných událostí.
- Pojištění rezervotvorné, je pojištění, kdy se pojistné plnění vyplatí vždy.

- Pojištění životní a neživotní. Životní pojištění kryje riziko smrti a riziko dožití. Neživotní pojištění kryje rizika vztahující se k osobám (úraz, nemoc, invalidita), rizika majetková (živelní, odcizení, havarijní, strojní), rizika spojená s finančními ztrátami a rizika spojená s odpovědností za škodu.

Mezi účastníky pojistného vztahu patří pojistitel, pojistník a pojištěný. Tyto pojmy s dalšími důležitými pojmy, které se týkají pojištění, budou vysvětleny níže.

Pojistitel

Pojistitel (pojišťovna) je právnická osoba, které bylo uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti (top-pojisteni.cz, 2021).

Pojistník

Pojistník je fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem. Pojistník se ve smlouvě zavazuje platit pojistné. Pojistník je většinou totožný s pojištěným (epojisteni.cz, 2021).

Pojištěný

Pojištěný je osoba, na kterou se pojištění vztahuje a na základě pojistné smlouvy ji vzniká právo na pojistné plnění, a to bez ohledu na to, zda pojištění sjednala sama nebo jiná osoba, například pojistník. Pojištění se vztahuje na majetek osoby, odpovědnost za škody, život nebo zdraví pojištěného.

Pojistitel a pojistník uzavírají pojištění na základě pojistné smlouvy. Pojistník platí pojistné a pojištěnému se vyplácí pojistné plnění (Ducháčková, 2015).

Pojistná smlouva

Pojistná smlouva je právním dokumentem, který završuje dvoustranná právní listina, na jejíž základě vzniká smluvní pojištění fyzických a právnických osob. Pojistná smlouva je podle platných právních předpisů v písemné formě. V pojistné smlouvě jsou obsaženy konkrétní pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění, které jsou pro pojišťovnu i druhou stranu závazné. V pojistné smlouvě jsou vymezené osoby (pojistitel, pojištěný), forma pojištění (pojištění obnosové, škodové), pojistné (výše, forma placení pojistného, splatnost) a pojistná doba (Ducháčková, 2015).

Pojistný produkt

Pojistným produktem se rozumí určitý druh pojištění, který se vztahuje na vymezená pojistná nebezpečí, například živelná pojištění nebo na vymezené objekty, kterými mohou být domácnosti (Ducháčková, 2015).

V literatuře od Ducháčkové (2015) lze pojistný produkt členit podle délky pojistné doby na krátkodobé pojištění, které je sjednané na dobu jednoho roku a dlouhodobé pojištění, které je sjednané na dobu delší než jeden rok. Dále podle způsobu placení, které se dělí na pojištění běžně placeným pojistným a pojištění jednorázově placeným pojistným, dále podle formy pojištění, to jsou pojištění škodová a obnosová, podle územní splatnosti, které je rozděleno na pojištění s místní splatností, s platností na území jednoho státu, s platností na více státech a s neomezenou územní splatností, poslední členění je podle pojistných nebezpečí do pojištění zahrnutých, toto pojištění se dělí na dva druhy, a to pojištění pro krytí jednoho pojistného nebezpečí, například požární pojištění a pojištění pro krytí více pojistných nebezpečí.

Pojistné podmínky

Do pojistných podmínek spadá právní úprava určitého pojistného produktu, u kterého se uplatňují všeobecné a zvláštní podmínky. Všeobecné pojistné podmínky pro určitý produkt určují charakteristiku pojistné události, způsobu uzavření pojistné smlouvy, začátek, dobu trvání a ukončení pojištění, předmět pojištění, výluky z pojištění, podmínky poskytování a způsob propočtu velikosti pojistného plnění. Tyto části jsou součástí pojistné smlouvy. Zvláštní pojistné podmínky konkretizují všeobecné pojistné podmínky pro dané pojištění a jsou dohodnuty v pojistné smlouvě (Ducháčková, 2015).

Pojistná doba, pojistné období

Pojistná doba je sjednána v pojistné smlouvě a říká, na jak dlouho je pojištění sjednáno. Pojištění se sjednává na dobu určitou, kdy je stanoven termín konce splatnosti pojistné smlouvy, například dosažením 18 let věku pojištěné osoby nebo se pevně stanoví délka platnosti pojistné smlouvy, například na 5 let. Pojištění lze také sjednat na dobu neurčitou, kdy pojistná doba je členěna na pojistná období, tudíž období, na která je placeno pojistné (Ducháčková, 2015).

Vznik a zánik pojištění

Vznik pojištění začíná prvním dnem po uzavření pojistné smlouvy. K zániku pojištění dochází uplynutím doby pojištění, výpovědí, dohodou, nezaplacením pojistného, odstoupením, odmítnutím plnění ze strany pojistitele, zánikem pojistného nebezpečí či pojištěné věci, změnou vlastnictví věci, smrtí pojištěné osoby nebo zánikem pojištěné právnické osoby (Ducháčková, 2015).

Pojistné plnění

Pojistné plnění je náhrada pojistitele, pokud došlo k pojistné události. Tato náhrada se vyplácí především v podobě peněžní náhrady, a to náhradou škody, kdy jde zejména o pojištění majetku nebo pojištění odpovědnosti a výplatou pojistného plnění, což je úrazové nebo životní pojištění. Velikost pojistného plnění závisí na pojistných podmínkách, zásadách likvidace pro jednotlivé druhy pojistných událostí a platných cenových i právních předpisů, podle konstrukce u jednotlivých druhů pojištění (Ducháčková, 2015).

Pojistné

Pojistné je dopředu zaplacená částka (Ducháčková, Daňhel, 2012), je to cena za poskytovanou pojistnou ochranu, úplata za přenesení negativních finančních důsledků nahodilostí z jednotlivých ekonomických subjektů na pojistitele. Výše pojistného by měla vycházet z velikosti rizika, nákladů pojistitele spojených s provozem pojištění a z obecných podmínek, ve kterých pojišťovnictví funguje. Pojistné za pojistnou ochranu může být placeno dvěma způsoby. První způsob je jednorázové pojistné. Toto pojistné pojistník uhradí najednou na počátku pojistné doby. Druhým způsobem je běžné pojistné, kdy pojistné je pojistníkem hrazeno pravidelně v rámci jednotlivých pojistných období, mezi které patří roční, čtvrtletní a měsíční období (Ducháčková, 2015).

Pojistná částka

Pojistná částka je částka, kterou si pojištěný stanovuje sám na základě vlastní úvahy. Jde o maximální možný limit pojistného plnění v případě, že nastane pojistná událost. Tato částka je uvedena v pojistné smlouvě (epojisteni.cz, 2021).

Spoluúčast

Jak z názvu pojmu vyplývá, pojištěný se podílí na pojistné události, která nastane. Pojištěný platí za škodu ve výši spoluúčasti ze svých peněz. Spoluúčast je vyčíslena v pojistné smlouvě. Pokud je spoluúčast nastavena na 1 000,- Kč, pak pojištěný zaplatí 1 000,- Kč a zbytek doplatí pojišťovna (pojisteni.cz, 2021).

Kalkulace pojistného

U kalkulace pojistného se stanovuje cena za jednotku výkonu pojišťovny a pro jednotlivé pojistné produkty. Při kalkulaci je potřeba znát obsah příslušného druhu pojištění, tedy to, která rizika jsou daným druhem pojištění kryta a jaká je pravděpodobnost, že riziko nastane. Dále je potřeba znát konstrukci příslušného druhu pojištění, zda jde o pojištění základní nebo doplňkové. Důležité jsou i podklady pro výpočet pojistného, kterými jsou výše plnění v případě realizace rizika, technická úroková míra, velikost kalkulovaného zisku, vztah k tvorbě rezerv pojišťovny, výše správních nákladů pojišťovny a škodní tabulky. Čím více se přihlíží k individuálním podmínkám pojistníka a individuálním podmínkám rizikovitosti, tím je kalkulace pojistného složitější a správní náklady jsou vyšší (Ducháčková, 2015).

Brutto pojistné (BP), neboli tarif pojistného, se skládá ze tří základních částí, a to z netto pojistného (NP), kalkulovaných správních nákladů (KSN) a kalkulovaného zisku (KZ). Vztah mezi těmito složkami je zobrazen v následujícím vzorci:

Vzorec 1: Výpočet brutto pojistného

$$\mathbf{BP = NP + KSN + KZ} \quad (1)$$

Zdroj: (Ducháčková, 2015)

Netto pojistné

Na pokrytí výdajů pojišťovny za pojistná plnění včetně tvorby rezerv je určeno netto pojistné, které je jednou z částí tarifu pojistného. Je nahodilého charakteru, tudíž je nejsložitější kalkulovanou částí tarifu pojistného, odráží velikost rizika a je rozhodující složkou tarifu pojistného. Pojišťovny vychází ze statistických údajů o škodním průběhu. Tyto údaje slouží k sestavování škodních tabulek, příkladem takové škodní tabulky může být úmrtnostní tabulka (Ducháčková, 2015).

Správní náklady

Správní náklady jsou takové náklady, které jsou spojené se správou jednotlivých pojistných smluv a s náklady na provozování pojišťovny. K těmto nákladům patří mzdové, materiálové a finanční náklady. Správní náklady se dělí na závislé a nezávislé na výši pojistné částky nebo pojistného (Ducháčková, 2015).

2.3 Neživotní pojištění

Neživotní pojištění zahrnuje rizika různého charakteru, například rizika ohrožující zdraví a životy osob formou úrazu, nemoci nebo invaliditou. Dále rizika, která vyvolají přímé věcné škody, těmito riziky jsou živelní rizika, vandalismus, odcizení nebo strojní rizika, dále také rizika vyvolávající finanční ztráty, kde jde o rizika přerušení provozu, rizika finančních ztrát, úvěrová rizika a odpovědnostní rizika. Se snahou o komplexnost se jednotlivé pojistné produkty často kombinují (Ducháčková, 2015).

Neživotní pojištění se dle Ducháčkové (2015) dělí na:

- neživotní pojištění osob,
- pojištění majetková,
- pojištění finančních ztrát a záruk,
- pojištění odpovědnosti za škody.

Zákon č. 277/2009 Sb. (zákon o pojišťovnictví) klasifikuje neživotní pojištění v příloze č. 1. Tato příloha pojednává o odvětvích a skupinách pojištění, část A je zaměřena na odvětví životního pojištění, část B na odvětví neživotního pojištění a část C na skupiny neživotního pojištění. Podle zákona do části C spadá (zákonyprolidi.cz, 2021):

- pojištění úrazu a nemoci,
- pojištění motorových vozidel,
- námořní a dopravní pojištění,
- letecké pojištění,
- pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám,
- pojištění odpovědnosti za újmu,

- pojištění úvěru a záruky.

Podle České asociace pojišťoven je rozdělení neživotního pojištění následovné (cap.cz, 2021):

- pojištění osob – pojištění úrazu,
- pojištění majetku,
- pojištění motorových vozidel,
- pojištění odpovědnosti,
- pojištění právní ochrany,
- cestovní pojištění,
- pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře.

Klasifikace neživotního pojištění podle těchto tří aspektů se příliš neliší. Podle Ducháčkové je klasifikace neživotního pojištění velmi obecná a až dále se člení podrobněji. Například pojištění majetku je dále členěno na pojištění podnikatelských, průmyslových a zemědělských rizik, zatímco v zákoně o pojišťovnictví se nachází přímo klasifikace pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám. Zákon o pojišťovnictví i Česká asociace pojišťoven klasifikuje pojištění motorových vozidel, zatímco Ducháčková zahrnuje povinné ručení v pojištění odpovědnosti za škody a havarijní pojištění v pojištění majetku.

2.3.1 Pojištění majetku

Pojištění majetku spadá do neživotního pojištění a zahrnuje širokou škálu rizik, jejichž realizací dochází k přímým škodám na majetku. Jde o rizika, která vedou k poškození, zničení či ztrátě věcných hodnot (Ducháčková, 2015).

Do rizik ohrožující majetek patří živelní rizika, která představují rozmanitou skupinu rizik, kvůli které jsou obsažena ve většině druhů pojištění majetku. Živelním rizikem se rozumí požár, výbuch, blesk, vichřice, záplava, povodeň, krupobití, zemětřesení, sesouvání nebo zřícení lavin, pád stromů a stožárů, tíha sněhu a námrazy, náraz nebo zřícení letadla, jeho částí nebo nákladu. Dále vodovodní rizika, která způsobují škodu vytékající vodou z vodovodních zařízení, kanalizace nebo topení. U rizik havarijních vzniká škoda

na dopravních prostředcích a zboží přepravovaném dopravními prostředky v souvislosti s nárazem nebo střetem dopravního prostředku. U rizika odcizení a vandalství jsou škody způsobeny třetí osobou. Strojní rizika vznikají v důsledku chybné technologie, neodborného zacházení, zkratu elektrického proudu nebo vadného materiálu (Ducháčková, 2015).

V rámci rozsahu pojištění rizik si subjekt může sjednat pojištění kryjící jedno určité riziko, dále pojištění kryjící několik rizik, například pojištění FLEXA, která zahrnuje požár, úder blesku, výbuch, náraz nebo pád letadla, stromů, stožárů nebo jiných předmětů nebo pojištění All Risks, které kryje všechna rizika související s pojištěným objektem (Ducháčková, 2015).

U pojistných produktů majetkového pojištění je potřeba škodu ocenit. Pro ocenění škod se využívají 3 formy pojištění. První z nich je pojištění na časovou cenu. Po uskutečnění pojistné události je pojištěnému vyplacena částka ve výši odpovídající hodnotě poškozeného majetku těsně před pojistnou událostí. Druhou formou je pojištění na novou cenu. Pojištěnému je vyplacena částka, za kterou je schopen obnovit svůj majetek nebo provést opravu, díky které uvede majetek do původního stavu. Třetí forma je kombinace pojištění na časovou hodnotu a na novou hodnotu pojištění (Ducháčková, 2015).

Mezi produkty pojištění majetku patří pojištění podnikatelských rizik. Toto pojištění zahrnuje velké množství druhů pojištění. Mezi nejvýznamnější patří živelní pojištění, pojištění technická, pojištění proti odcizení, pojištění pro případ přerušení provozu, pojištění havarijní, pojištění skel a pojištění úvěrová.

Nejčastějším pojištěním podnikatelských subjektů je živelní pojištění, které kryje škody na majetku způsobené živelnou událostí. Pojistné plnění za poškozený či zničený majetek bývá vypláceno ve výši potřebné opravy nebo znovuzřízení pojištěného majetku. Na hodnotě pojišťovaného majetku a na rizikových faktorech podniku závisí velikost pojistného. Takovými faktory mohou být použité stavební materiály, konstrukce stavby, vzdálenost objektů od sebe, chemická výroba a s ní spojená instalace hasičských přístrojů a vodních hydrantů (Ducháčková, 2015).

Do technického pojištění spadá strojní pojištění, které kryje škody poškození strojů a strojních zařízení, které jsou způsobené jejich provozem. Jde o škody vzniklé nesprávnou obsluhou, nešikovností, nedbalostí, materiálovou nebo výrobní vadou po skončení záruční

doby, zkratem, pádem nebo vniknutím cizího předmětu a selháním měřících, regulačních a zabezpečovacích zařízení. Strojní pojištění lze rozdělit na tři skupiny: klasické strojní pojištění, strojní pojištění mobilních strojů a strojních zařízení a pojištění elektronických zařízení. Výše pojistného závisí na pojistné hodnotě, která je vyčíslena pojistníkem, ohodnocení rizika a spoluúčasti.

Dalším druhem je pojištění proti odcizení, kde předmětem pojištění je majetek podnikatelského subjektu pro případ odcizení nebo poškození a zničení majetku pachatelem. Aby měl subjekt nárok na pojistné plnění v případě odcizení nebo poškození, musí pachatel překonat překážky nebo opatření chránící majetek. Rozsah krytí rizika lze vymezit na odcizení vloupáním, loupež v rámci budovy nebo pozemku, loupež při přepravě a vandalismus v souvislosti s vloupáním (Ducháčková, 2015).

2.3.2 Pojištění finančních ztrát a pojištění odpovědnosti za škody

Pojištění finančních ztrát zahrnuje rizika přerušení provozu, rizika úvěrová, rizika nesplnění finančního závazku a rizika spojená s potřebami hradit náklady spojené s právní ochranou. Pojištění pro případ přerušení provozu se také nazývá šomážní pojištění. Jde o pojištění, které úzce navazuje na živelní strojní pojištění. Po přerušení provozu pojištění kryje následné škody v důsledku přerušení provozu nebo výroby živelní událostí, havárií nebo výpadkem energie, tedy zabezpečuje náhradu finanční újmy. U tohoto druhu pojištění je uplatňována časová franšíza, která znamená, že pokud by bylo přerušení provozu kratší, než je sjednáno v pojistné smlouvě, pojistné plnění by se vůbec nevyplácelo. Pojistná částka se odvozuje od hrubého zisku (Ducháčková, 2015). Ducháčková (2015) vysvětluje, že hrubý zisk se skládá z ušlého zisku (zisk z prodeje výrobků a služeb) a fixních nákladů (nájemné a mzdy zaměstnanců).

Pojištění odpovědnosti za škody si subjekt sjednává, protože může svou činností způsobit škody jinému subjektu, ať už na majetku, na zdraví nebo dokonce na životě. Jde o právní vztah, kdy předmětem pojištění je vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu. Pojišťovna vyplácí pojistné plnění poškozenému ve výši, v jaké za ni pojištěný odpovídá (Ducháčková, 2015). Ducháčková s Daňhelem (2012) uvádí, že NOZ upravuje například odpovědnost

za vady výrobku a zákoník práce specifikuje odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou pracovním úrazem a nemocí z povolání.

2.4 Pojistný trh

Pod pojmem pojistný trh se rozumí systém ekonomických vztahů a institucí vykonávající pojišťovací činnosti, včetně investování volných prostředků. Na pojistném trhu se střetává nabídka a poptávka po pojistné ochraně. Situace na pojistném trhu se odráží od ekonomických a legislativních podmínek a také od situace na světovém pojistném trhu (Ducháčková, 2015).

Aby vše fungovalo, někdy na trh vstupují zprostředkovatelé pojištění, kterými jsou agenti, makléři a poradci. Zprostředkovatel je mezičlánek mezi klientem a pojistitelem, který funguje jako samostatný podnikatelský subjekt. Pokud je pozice zprostředkovatelů na trhu slabá, pak pojistitelé přizpůsobují méně své produkty clientským potřebám a naopak, při silné pozici mohou zprostředkovatelé pojišťovnám určovat jaké produkty se budou nabízet a za jakých podmínek (Ducháčková, Daňhel, 2010).

V tabulce 1 je znázorněno 10 největších pojišťoven poskytujících neživotní pojištění na českém pojistném trhu, dle metodiky ČAP 1-12 2020. Pojišťovny jsou seřazeny podle objemu předepsaného smluvního pojistného pro rok 2020. Z tabulky vyplývá, že na prvních třech pozicích na pojistném trhu v rámci neživotního pojištění se umístily pojišťovna Generali, Kooperativa a Allianz, kdy pojišťovna Generali měla 28,9 % podíl na českém pojistném trhu.

Tabulka 1: Přehled pojišťoven dle objemu předepsaného smluvního pojistného 2020

Název pojišťovny	Celkem (tis. Kč)	Podíl (%)
Generali Česká pojišťovna a.s.	27 357 458	28,9
Kooperativa pojišťovna, a.s.	18 673 709	19,7
Allianz pojišťovna, a.s.	12 129 415	12,8
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	8 312 965	8,8
ČSOB pojišťovna, a.s.	8 179 367	8,6
UNIQA pojišťovna, a.s.	6 714 787	7,1
BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a.s.	2 545 999	2,7
Direct pojišťovna, a.s.	2 245 657	2,4
AXA pojišťovna, a.s.	2 106 821	2,2
Slavia pojišťovna a.s.	1 047 963	1,1

Zdroj: vlastní zpracování (převzato z cap.cz)

2.5 Metody vícekritériálního hodnocení

Tato podkapitola vysvětluje účel vícekritériálního hodnocení, jaké metody lze u vícekritériálního hodnocení využít, popisuje kroky tohoto hodnocení a zahrnuje vzorec pro výpočet optimální varianty.

Účelem metod vícekritériálního hodnocení je umožnit rozhodovateli posuzovat varianty vzhledem k rozsáhlému souboru kritérií a nutí rozhodovatele vyjádřit svoje chápání důležitosti jednotlivých kritérií hodnocení (Fotr, 2010).

První krok vícekritériálního hodnocení variant závisí na přiřazení vah (bodů) jednotlivým kritériím hodnocení. Jde o číselné vyjádření významnosti, důležitosti sledovaných cílů, které jsou přetvářeny do jednotlivých kritérií. Na základě ohodnocení variant je možné sestavit jejich preferenční uspořádání, kdy nejvýše ohodnocená varianta je optimální a naopak, tzn. čím je kritérium pro subjekt důležitější, tím dostane více bodů a naopak, čím je kritérium méně významné, tím jsou přidělené body nižší. Lze využít metody přímého stanovení vah nebo metody založené na párovém srovnávání. Do metod

přímého stanovení vah kritérií patří bodová stupnice, alokace na 100 bodů a porovnání kritérií pomocí jejich preferenčního pořadí. Jejich společným rysem je, že při stanovení vah jednotlivých kritérií dochází k hodnocení jejich významnosti přímo (Fotr, 2010).

V praktické části bude využita bodová stupnice, která spočívá v přiřazení určitého počtu bodů ze zvolené stupnice ke každému kritériu. Příkladem takové stupnice může být pětibodová stupnice (1, 2, 3, 4, 5).

Ve druhém kroku se těmto bodům přiřazují váhy. Pro srovnatelnost se tyto metody normují tak, aby jejich součet byl roven jedné. Tato váha se získá vydělením počtu bodů celkovým počtem všech bodů (Fotr, 2010).

Dále pro zjištění optimální varianty se používá vzorec:

Vzorec 2: Výpočet indexů ve vícekritériálním hodnocení

$$H^j = \sum_{i=1}^n v_i \cdot h_i^j \text{ pro } j = 1, 2, \dots, m, \quad (2)$$

kde H^j celkové ohodnocení (hodnota) j-té varianty,

v_i váha i-tého kritéria,

h_i^j dílčí ohodnocení j-té varianty vzhledem k i-tému kritériu,

n počet kritérií hodnocení

m počet variant.

Zdroj: (Fotr, 2010)

3 Charakteristika vybraného subjektu

Celá třetí kapitola je věnovaná charakteristice a současné pojistné ochraně vybraného subjektu. Nejprve bude subjekt charakterizován, poté bude rozebrána současná pojistná ochrana subjektu, a nakonec budou vyhodnocovány preference subjektu při výběru pojistné ochrany.

3.1 Informace o subjektu

Vybraným subjektem této práce jsou stavebniny HRAK, s.r.o. Společnost byla založena v roce 2005 a sídlí v Hrádku nad Nisou. Základní kapitál společnosti činí 20 000 Kč.

Od roku 2005 do roku 2018 podnikatel podnikal jako fyzická osoba na základě živnostenského listu. 1.1. 2019 založil podnikatel s jeho manželkou stavebniny HRAK, s.r.o. Manželé jsou zároveň majitelé a jednatelé. Podnikatel si z osobních důvodů nepřeje, aby zde byla zveřejněna jeho identita, proto bude dále nazýván majitelem. Společnost nemá žádné další zaměstnance.

Předmětem podnikání je prodej stavebního materiálu (asfaltové lepenky, lepidla, ruční nářadí, elektrické nářadí, stavební chemie, stavební fólie, barvy, betonové výrobky, cihelné výrobky, maltové směsi,...).

3.2 Současná pojistná ochrana společnosti

V současné době má společnost HRAK, s.r.o. sjednanou pojistnou ochranu u pojistitele Kooperativa. Pojistník je zároveň pojištěným a pojistné platí ročně. Stavebniny mají uzavřenou pojistnou smlouvu pro pojištění podnikatelských rizik – TREND 14. V rámci podnikatelských rizik má společnost sjednáno pojištění těchto pojistných produktů:

- základní živelní pojištění + doplňkové živelní pojištění,
- pojištění pro případ odcizení,
- pojištění pro případ vandalismu,
- pojištění skel,

- pojištění strojů,
- pojištění pro případ přerušení provozu,
- pojištění odpovědnosti za újmu + připojištění.

Pojištění vzniklo 27.11. 2019 a je sjednáno na dobu jednoho pojistného roku. Pojištění se prodlužuje o další pojistný rok, pokud některá ze smluvních stran nesdělí písmeně druhé smluvní straně nejpozději šest týdnů před uplynutím příslušného pojistného roku, že na dalším trvání pojištění nemá zájem. Pojištění však nejdéle zanikne 26.11. 2029. Stavebniny mají sjednáno běžné pojistné s pojistným obdobím 12 měsíců.

Pro pojistnou smlouvu platí následující pojistné podmínky:

- všeobecné pojistné podmínky pro pojištění majetku a odpovědnosti,
- zvláštní smluvní ujednání k pojištění odpovědnosti za újmu,
- zvláštní pojistné podmínky pro živelní pojištění,
- zvláštní pojistné podmínky pro pojištění pro případ odcizení,
- dodatkové pojistné podmínky upravující způsob zabezpečení,
- zvláštní pojistní podmínky pro pojištění skel,
- zvláštní pojistné podmínky pro pojištění strojů,
- zvláštní pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti na újmu,
- zvláštní pojistné podmínky pro pojištění přerušení provozu.

Pojištění se vztahuje na movité věci. Podnikatel má smlouvu rozdělenou na 3 části, na místo pojištění č. 1, kde předmětem pojištění je sklad stavebního materiálu a prodejna, na místo pojištění č. 2 podle podnikatelské činnosti v přímé souvislosti s realizací zakázek na území ČR, kde předmětem pojištění je ještěrka Toyota VZV a na další druhy pojištění.

Současnou pojistnou ochranu stavebnin znázorňuje tabulka 2, která byla vypracována na základě současné pojistné smlouvy. V rámci místa pojištění č. 1 je sjednáno základní živelní pojištění movitých věcí. Je pojištěn soubor zásob, který je pojištěn na pojistnou částku 3 000 000 Kč, soubor vlastních movitých věcí, který je pojištěn na novou cenu a pojistná částka činí 200 000 Kč. Mezi základní živelní pojištění patří požární nebezpečí, náraz, pád nebo kouř. Spoluúčast v případě vzniklých škod činí 1 000 Kč.

U doplňkového pojištění jsou pojištěny movité věci, které jsou pojištěny v základním živelním pojištění. Jsou pojištěny proti povodni nebo záplavě, limit pojistného plnění činí 3 000 000 Kč a spoluúčast je 5 %, minimálně 25 000 Kč. Dále doplňkové živelné pojištění kryje riziko vodovodní, kde limit pojistného plnění je 500 000 Kč a spoluúčast 1 000 Kč. Posledním doplňkovým živelním pojištěním je pojištění proti vichřici, krupobití, sesuvu půdy, zemětřesení, tíže sněhu a námrazám. Limit pojistného plnění je 1 000 000 Kč a spoluúčast 1 000 Kč.

U pojištění pro případ odcizení jde o pojištění krádeže překonáním překážky nebo loupeže. Pojištění se vztahuje na soubor zásob, kde výše limitu pojistného plnění je 150 000 Kč, soubor vlastních movitých zařízení a vybavení se pojišťuje na novou cenu, kde limit pojistného plnění je nižší a to 100 000 Kč, soubor vlastních cenných předmětů a finančních prostředků, kde pojistná částka je 20 000 Kč. Spoluúčast u těchto pojištěných movitých předmětů je 1 000 Kč.

V pojištění pro případ vandalismu jsou pojištěny movité věci, které jsou kryty pro případ odcizení. Pojistná částka je 100 000 Kč a spoluúčast je nastavena na 1 000 Kč.

V rámci místa pojištění č. 2 je sjednáno pojištění vlastních movitých zařízení a vybavení, kde předmětem je ještěrka Toyota VZV. Tato ještěrka je pojištěna proti základním živelním rizikům (požár, náraz nebo pád, kouř) a je pojištěna na časovou cenu. Výše limitu pojistného plnění je sjednána na 280 000 Kč a spoluúčast je 5 000 Kč.

Pro ještěrku Toyota je sjednané i doplňkové živelní pojištění, které kryje rizika povodní a záplav. Limit pojistného plnění je 280 000 Kč a spoluúčast je ve výši 5 %, minimálně 25 000 Kč. Dále je pojištěna proti vichřici, krupobití, sesuvu, zemětřesení, tíže sněhu nebo námrazám také s limitem pojistného plnění 280 000 Kč a spoluúčastí 5 000 Kč.

V pojištění pro případ odcizení ještěrky krádeží s překonáním překážky nebo loupeží je limit pojistného plnění nastaven na 280 000 Kč a spoluúčast 5 000 Kč. Ještěrka se pojišťuje na časovou hodnotu.

Dále je sjednáno pojištění skel, kde je pojištěn soubor skel pevně spojených s budovou nebo stavbou, skel zasazených v rámu, který je stavební součástí budovy nebo stavby,

světelných reklam a nápisů a skla pultů a vitrín. Toto pojištění má limit pojistného plnění ve výši 10 000 Kč a spoluúčast 500 Kč.

Stavebniny mají pojištěnou ještěrku Toyota VZV v rámci pojištění strojů a pojišťuje se na novou cenu. Pojistná částka je ve výši 280 000 Kč a spoluúčast 1 000 Kč.

Pojištění odpovědnosti za újmu se vztahuje na povinnost uhradit újmu včetně újmy způsobené vadou výrobku a vadou práce po předání. V tomto případě je limit pojistného plnění vysoký, a to ve výši 5 000 000 Kč. Spoluúčast je nastavena na 2 500 Kč.

Mezi další pojištění, která má společnost sjednaná patří pojištění pro případ přerušení provozu, buď úplný nebo částečný. Jde o škody:

- vzniklé působením požárního nebezpečí, nárazu nebo pádu, povodně nebo záplavy, vodovodního nebezpečí, vichřice nebo krupobití, sesuvu, zemětřesení, tíhu sněhu nebo námrazy, krádeže s překonáním překážky nebo loupeže,
- vzniklé úředním zásahem,
- vzniklé přerušením dodávky energií.

Limit pojistného plnění je 1 050 000 Kč. Zde je časová spoluúčast 3 dny a doba ručení 3 měsíce. Z tabulky 2 tedy vyplývá, že celkové roční pojistné před úpravou činí 32 130 Kč.

Tabulka 2: Současná pojistná ochrana stavebnin HRAK, s.r.o.

Pojištění movitých věcí	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Místo pojištění č. 1			
Živelní pojištění			
Soubor zásob	3 000 000 Kč	-	1 000 Kč
Soubor hmotných movitých zařízení a vybavení	200 000 Kč	-	1 000 Kč
Doplňkové živelní pojištění			
Povodeň/ záplava	-	3 000 000 Kč	5 %, min. 25 000 Kč
Vodovodní nebezpečí	-	500 000 Kč	1 000 Kč
Vichřice/krupobití/sesuv/ zemětřesení/tíha sněhu/námrazy	-	1 000 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Soubor zásob	-	150 000 Kč	1 000 Kč
Soubor vlastních movitých zařízení a vybavení	-	100 000 Kč	1 000 Kč
Soubor vlastních cenných předmětů a finančních prostředků	-	20 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ vandalismu			
Movité předměty	-	100 000 Kč	1 000 Kč
Místo pojištění č. 2			
Živelní pojištění			
Vlastní movité zařízení a vybavení	-	280 000 Kč	5 000 Kč
Doplňkové živelní pojištění			
Povodeň/ záplava	-	280 000 Kč	5 %, min. 25 000 Kč
Vichřice/krupobití/sesuv/ zemětřesení/tíha sněhu/námrazy	-	280 000 Kč	5 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Vlastní movité věci a zařízení	-	280 000 Kč	5 000 Kč
Pojištění skel			
Soubor skel	-	10 000 Kč	500 Kč
Pojištění strojů			
Pojištění stroje	280 000 Kč	-	1 000 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu			
Základní	-	5 000 000 Kč	2 500 Kč
Pojištění pro případ přerušení provozu			Časová spoluúčast
Základní	-	1 050 000 Kč	3 dny
Celkové roční pojistné před úpravou		32 130 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování (převzato ze současné pojistné smlouvy stavebnin HRAK, s.r.o.)

3.3 Preference subjektu při výběru pojistné ochrany

Při výběru vhodné pojišťovny pro sjednání optimální pojistné ochrany je důležité zohlednit několik faktorů, které mohou subjekt ovlivňovat. Takovým ovlivňujícím kritériem může být rozsah pojistného plnění, maximální výše pojistného plnění, výše pojistného, výše spoluúčasti nebo dokonce i dostupnost pojišťovny. Tyto kritéria jsou přeneseny do tabulky 3 a jelikož kritérií je více, bude využita metoda vícekritériálního hodnocení. K hodnocení preferencí je využita pětibodová stupnice (1, 2, 3, 4, 5), kdy majitel přiřadil určitý počet bodů každému kritériu. Nejdůležitějšímu kritériu přiřadil 5 bodů a nejméně důležitému kritériu bod 1. Tabulka 3 znázorňuje rozhodnutí majitele o důležitosti kritérií. Z tabulky lze vyčíst, že rozsah pojistného plnění je pro majitele nejdůležitější, naopak dostupnost pojišťovny nepovažuje za důležitou.

Tabulka 3: Kritéria pro výběr optimální pojistné ochrany

Kritérium	Body
Rozsah pojistného plnění	5
Maximální výše pojistného plnění	4
Výše pojistného	3
Výše spoluúčasti	2
Dostupnost pojišťovny	1

Zdroj: vlastní zpracování po rozhovoru s majitelem stavebnin

Rozsah pojistného plnění je pro subjekt nejdůležitější, neboť ho ohrožuje mnoho rizik. Největším a nejzávažnějším vnitřním rizikem v této době je přerušení provozu. Stavebniny HRAK, s.r.o. jsou ovlivněny koronavirovou krizí z roku 2020. Během roku 2020 musely několikrát přerušit provoz, od druhé poloviny roku 2020 mohly dle nařízení vlády prodávat stavební materiál pouze živnostníkům. Určitou dobu musela být firma zavřená, jelikož podnikatelé byli nakaženi COVIDEM 19 a to mělo za důsledek ušlý zisk. Proto je vhodné mít sjednané pojištění pro případ přerušení provozu.

Americká společnost RIMS, která se zabývá řízením rizik, vyjádřila podporu k návrhu zavedení zákona o pandemických rizicích z roku 2020. Snahou je vytvořit program, který bude poskytovat transparentní systém sdílených veřejných a soukromých náhrad za ztráty

přerušení provozu v důsledku pandemie nebo vypuknutí přenosné nemoci. Jde také o snahu vytvořit trh pro pandemické pojištění (ProQuest, 2020).

Mezi čistá a zároveň objektivní rizika, která mohou ovlivnit stavebniny jsou živelní rizika, proto je důležité mít sjednané základní i doplňkové živelní pojištění, neboť prodejna i sklad zásob se nachází poblíž řeky, tudíž je zde velké riziko záplav a povodní. Majitel uvedl, že v roce 2010 v Hrádku nad Nisou, kde podniká, byla povodeň.

Majitel chce předejít odpovědnosti vadou výrobku a vadou práce po předání, proto je pro subjekt vhodné mít sjednané pojištění odpovědnosti.

Na prodejně i skladu zásob mají majitelé nainstalovaný kamerový systém a alarm, proto riziko odcizení je poměrně nízké, ale i přesto je sjednáno pojištění proti odcizení a pojištění pro případ vandalismu.

Pro chod stavebnin je velmi důležitá ještěrka, proto ji mají majitelé pojištěnou proti živlům, i proti odcizení a mají ji pojištěnou i v rámci pojištění strojů.

Dále se těmito kritériím přiřadí váhy za pomoci znormování, aby se jejich součet rovnal jedné. Váhy jednotlivých kritérií s přidělenými body se vypočítají tak, že se vydělí počet bodů celkovým součtem všech bodů. Tyto výsledky znázorňuje tabulka č. 4.

Tabulka 4: Normované váhy kritérií

Kritérium	Význam	Body	Váha
K1	Rozsah pojistného plnění	5	0,33
K2	Maximální výše pojistného plnění	4	0,27
K3	Výše pojistného	3	0,20
K4	Výše spoluúčasti	2	0,13
K5	Dostupnost pojišťovny	1	0,07
Součet		15	1

Zdroj: vlastní zpracování

Dalším krokem pro zjištění optimální ochrany stavebnin budou každé pojišťovně přiřazeny známky podle zvolených kritérií, které následně budou přepočteny na indexy. K výpočtu optimální nabídky pojištění pro HRAK, s.r.o. bude potřeba matematický vzorec 2, který byl popsán a vysvětlen v podkapitole 2.5. Pojišťovna s nejnižším výsledkem by měla být zvolena jako nejlepší varianta pro optimální pojistnou ochranu stavebnin HRAK, s.r.o.

4 Optimalizace pojistné ochrany

Čtvrtá a poslední kapitola této práce se zabývá optimalizací pojistné ochrany vybraného subjektu. Kapitola představuje nabídky a vyhodnocení konkurenčních pojišťoven a konečný návrh na optimální pojistnou ochranu stavebnin. Pod pojmem optimalizace pojistné ochrany se neskrývá pouze nejnižší pojistné, ale také jiné faktory, které jsou pro subjekt důležité. U vybraného subjektu této práce jde například o rozsah pojistného plnění nebo maximální limit pojistného plnění. Vybraná pojistná ochrana by tedy měla být ta, která nejlépe splňuje požadavky subjektu.

4.1 Výběr pojišťoven

Za účelem sestavení nabídky pojistné ochrany pro vybraný subjekt bylo osloveno 5 největších pojišťoven na českém pojistném trhu podle objemu předepsaného hrubého pojistného v neživotním pojištění. Pojišťovnu Kooperativa nahradí pojišťovna UNIQA vzhledem k současné pojistné ochraně subjektu. Pořadí pojišťoven zobrazuje tabulka 1 v podkapitole 2.4, jedná se o:

- Generali Česká pojišťovna a.s.,
- Allianz pojišťovna, a.s.,
- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.,
- ČSOB pojišťovna, a.s.,
- UNIQA pojišťovna, a.s.

Snahou bylo, aby konkurenční pojišťovny sestavily co nejvíce podobnou nabídku pojistných produktů, které mají stavebniny v současné době u pojišťovny Kooperativa. Bohužel nabídka od ČSOB nebyla poskytnuta, a proto budou dále rozebrány nabídky pojišťoven Generali, Allianz, ČPP, UNIQA a nabídka méně známé pojišťovny Direct.

4.2 Nabídka Generali

Pojišťovna Generali sestavila subjektu nabídku pojištění pro podnikatele a právnické osoby s názvem ProfiPlán. Pojistná smlouva je rozdělena do 8 částí. První část je zaměřena na živelní rizika, kde je nabídnuto pojištění FLEXA, která kryje rizika požáru, výbuchu, úderu blesku, pádu letadla a kouře. Pojistná částka pro soubor zásob a pro hmotné movité věci a jejich soubory je ve výši 3 200 000 Kč. Dále v rámci živelního pojištění je nabídnuto pojištění proti vichřici a krupobití s limitem pojistného plnění ve výši 1 000 000 Kč a pojištění vodovodního nebezpečí s limitem pojistného plnění 500 000 Kč. U těchto tří položek je spoluúčast nastavena stejně jako u současné pojistné ochrany. U pojištění proti povodni nebo záplavě je limit pojistného plnění vyčíslen na 3 000 000 Kč a spoluúčast je 25 %, minimálně však 25 000 Kč. Druhou částí je pojištění pro případ odcizení, které kryje případné škody na zásobách, hmotných movitých věcech a jejich souborech a na soboru vlastních cenných předmětů a finančních prostředků. V druhé části je zahrnuto i pojištění pro případ vandalismu. Třetí částí je živelní pojištění v rámci pojištění stroje, konkrétně ještěrky Toyota VZV. Znovu je nabídnuto pojištění FLEXA, pojištění proti povodni nebo záplavě, vichřici a krupobití. Čtvrtá část je o pojištění pro případ odcizení týkající se ještěrky. Pátá část zahrnuje pojištění skel a v šesté části je pojištění strojů s pojistnou částkou 280 000 Kč a spoluúčastí 1 000 Kč. Sedmou částí je pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou vadou výrobku a vadou práce po předání. Limit pojistného plnění i spoluúčast byly pojišťovnou dodrženy jako u současné ochrany. To samé platí i u osmé části, která se týká pojištění pro případ přerušení provozu v důsledku živelních nebezpečí, úředním zásahem nebo přerušením dodávky energií. Tabulka 5, co se týče složení pojistných produktů, je velmi podobná současné pojistné ochraně u Kooperativy. V tabulce jsou uvedeny hodnoty, které byly subjektu u jednotlivých pojištění nabídnuty s tím, že poslední řádek patří celkovému ročnímu pojistnému před úpravou.

Tabulka 5: Nabídka Generali

Pojištění ProfiPlán	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Živelní pojištění			
FLEXA	3 200 000 Kč	-	1 000 Kč
Vichřice/krupobití	-	1 000 000 Kč	1 000 Kč
Vodovodní nebezpečí	-	500 000 Kč	1 000 Kč
Povodeň/ záplava	-	3 000 000 Kč	5 %, min. 25 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Soubor zásob	-	150 000 Kč	1 000 Kč
Hmotné movité věci a jejich soubory	-	100 000 Kč	1 000 Kč
Soubor vlastních cenných předmětů a finančních prostředků	-	20 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ vandalismu			
Movité předměty	-	100 000 Kč	1 000 Kč
Živelní pojištění – ještěrka			
FLEXA	-	280 000 Kč	5 000 Kč
Povodeň/ záplava	-	280 000 Kč	5 %, min. 25 000 Kč
Vichřice/krupobití	-	280 000 Kč	5 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Vlastní movité věci a zařízení	-	280 000 Kč	5 000 Kč
Pojištění skel			
Soubor skel	-	10 000 Kč	500 Kč
Pojištění strojů			
Pojištění stroje	280 000 Kč	-	1 000 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu			
Základní	-	5 000 000 Kč	2 500 Kč
Pojištění pro případ přerušení provozu			Časová spoluúčast
Základní	-	1 050 000 Kč	3 dny
Celkové roční pojistné před úpravou	32 625 Kč		

Zdroj: Vlastní zpracování (převzato z nabídky Generali)

4.3 Nabídka Allianz

Pojišťovna Allianz připravila nabídku pro podnikatele. Navržená nabídka je rozdělena do 5 částí: pojištění věcí movitých, připojištění věcí movitých, připojištění skla, pojištění strojů a zařízení a pojištění odpovědnosti. V první části pojištění movitých věcí je zachována pojistná částka u zásob 3 000 000 Kč se spoluúčastí 1 000 Kč, výrobní a provozní zařízení zahrnují i ještěrku, proto je pojistná částka 480 000 Kč se spoluúčastí 1 000 Kč. Na tyto položky se vztahují rizika požáru, výbuchu, úderu blesku a zřícení letadla. Dále je nabídnuto pojištění proti povodni nebo záplavě, vodovodní nebezpečí, pojištění proti vichřici nebo krupobití a pojištění ostatních nebezpečí, kterými jsou zemětřesení, sesuv půdy, lavina, tíha sněhu, pád stožárů a stromů. Další částí je pojištění pro případ odcizení a pojištění pro případ vandalismu. Následuje pojištění skel a pojištění strojů, kde byly částky zachovány. Předposlední část tvoří pojištění odpovědnosti, kde byl limit zachován, ale spoluúčast byla snížena na 1 000 Kč. Allianz pojišťovna nabízí také v rámci připojištění základní pojištění pro případ přerušení provozu, kde limit pojistného plnění je 5 000 000 Kč a spoluúčast 1 000 Kč. Všechny položky pojištění jsou přeneseny do přehledné tabulky 6, ve které je zapsáno i celkové roční pojistné před úpravou.

Tabulka 6: Nabídka Allianz

Pojištění pro podnikatele	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Živelní pojištění			
Soubor zásob	3 000 000 Kč	-	1 000 Kč
Výrobní a provozní zařízení	480 000 Kč	-	1 000 Kč
Doplňkové živelní pojištění			
Povodeň/ záplava	-	3 000 000 Kč	20 000 Kč
Vodovodní nebezpečí	-	500 000 Kč	1 000 Kč
Vichřice/krupobití	-	1 000 000 Kč	1 000 Kč
Ostatní nebezpečí	-	100 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Movité věci, cennosti	-	500 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ vandalismu			
Movité předměty	-	50 000 Kč	5 000 Kč
Pojištění skel			
Soubor skel	-	10 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění strojů			
Pojištění stroje	280 000 Kč	-	5 000 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu			
Základní	-	5 000 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ přerušení provozu			Časová spoluúčast
Základní	-	1 050 000 Kč	3 dny
Celkové roční pojistné před úpravou	35 464 Kč		

Zdroj: vlastní zpracování (převzato z nabídky Allianz)

4.4 Nabídka ČPP

ČPP je zkratka pro Českou podnikatelskou pojišťovnu. Česká podnikatelská pojišťovna vytvořila vybranému subjektu nabídku pojištění podnikatelů Komplex III. Nabídka ČPP je rozdělena do 6 částí, kterými jsou živelní pojištění, pojištění odcizení, pojištění strojů, pojištění skel, pojištění odpovědnosti a pojištění pro případ přerušení provozu. První částí je živelní pojištění FLEXA, která kryje rizika požáru, výbuchu, úderu blesku a pádu letadla. Předmětem pojištění jsou movité věci, soubor zásob, a soubor strojů. Pojistná částka je nastavena na 3 500 000 Kč a spoluúčast na 1 000 Kč. Dále je v živelním pojištění zahrnuto pojištění proti povodni nebo záplavě, pojištění katastrofických nebezpečí, které kryje riziko vichřice, krupobití, tíhy sněhu, námrazy a zemětřesení a pojištění ostatních živelních nebezpečí kryje riziko sesuvu půdy, zřícení skal nebo zemin, pád stromů a stožárů. Pojistné částky byly nastaveny různě, podle volby pojišťovny, ale spoluúčast byla dodržena na částce 1 000 Kč. Druhá část se vztahuje na pojištění pro případ odcizení a pojištění vandalismu, které kryje veškerý majetek a cennosti. Ve třetí části je pojištění skel, kde částky byly dodrženy. Čtvrtá část představuje pojištění strojů, pátá část se zabývá pojištěním odpovědnosti a šestou částí je pojištění pro případ přerušení provozu, kde je pojištění rozděleno na fixní náklady a ušlý zisk, časová spoluúčast je 3 dny a doba ručení 3 měsíce. Částky jsou podrobně rozepsány v tabulce 7, která přehledně zaznamenává nabídku ČPP. Z tabulky vyplývá, že celkové roční pojistné před úpravou bylo vypočítáno na 36 003 Kč.

Tabulka 7: Nabídka ČPP

Pojištění Komplex III	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Živelní pojištění			
FLEXA	3 500 000 Kč	-	1 000 Kč
Povodeň/ záplava	3 000 000 Kč		10 %, min. 20 000 Kč
Katastrofická nebezpečí	780 000 Kč	-	1 000 Kč
Ostatní živelní nebezpečí	1 000 000 Kč	-	1 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Veškerý výše uvedený majetek	500 0000 Kč	-	1 000 Kč
Cennosti	20 000 Kč	-	1 000 Kč
Pojištění pro případ vandalismu			
Veškerý majetek	100 000 Kč	-	1 000 Kč
Pojištění skel			
Soubor skel	10 000 Kč	-	1 000 Kč
Pojištění strojů			
Pojištění stroje	280 000 Kč	-	5 000 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu			
Základní	-	5 000 000 Kč	3 000 Kč
Pojištění pro případ přerušení provozu			Časová spoluúčast
Základní	1 050 000 Kč	-	3 dny
Celkové roční pojistné před úpravou	36 003 Kč		

Zdroj: vlastní zpracování (převzato z nabídky ČPP)

4.5 Nabídka UNIQA

Pojišťovna UNIQA nabídla subjektu pojištění podnikatelů PERFECT. Nabídka je rozdělena do 2 částí: pojištění majetku a pojištění odpovědnosti. V rámci pojištění majetku je nabídnuto základní živelní pojištění, které se vztahuje na soubor zásob a na movité věci. Kryje rizika požáru, úderu blesku, výbuchu, pádu letadla, kouře a nárazu vozidla. Pojistná částka i spoluúčast byla nastavena stejně jako u současné pojistné ochrany subjektu, tedy u souboru zásob je pojistná částka 3 000 000 Kč a u movitých věcí 200 000 Kč. Spoluúčast pro obě varianty je 1 000 Kč. Mezi ostatní živelní nebezpečí spadá vichřice, krupobití, tíha sněhu a sesuv. Další položkou je vodovodní pojištění a pojištění pro případ odcizení, kde pojistnými nebezpečími jsou krádeže vloupáním, loupeže a vandalismus v souvislosti s odcizením. UNIQA v rámci připojištění nabídla pojištění proti povodni nebo záplavě, pojištění pro případ vandalismu a pojištění skel. Na ještěrku Toyota VZV se vztahuje pojištění strojů. Další položkou je pojištění odpovědnosti, kde bylo nabídnuto základní pojištění s limitem plnění 5 000 000 Kč a spoluúčastí 2 500 Kč. Posledním produktem je pojištění pro případ přerušení provozu, kde limit pojistného plnění je 1 050 000 Kč, jako u současné ochrany, ale časová spoluúčast je 7 dní a doba ručení 6 měsíců. Celkové roční pojistné před úpravou je uvedeno v tabulce 8, kde je i celá nabídka PERFECT přehledně zobrazená.

Tabulka 8: Nabídka UNIQA

Pojištění PERFEKT	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Základní živelní pojištění			
Soubor zásob	3 000 000 Kč	-	1 000 Kč
Movité věci	200 000 Kč	-	1 000 Kč
Ostatní živelní nebezpečí			
Soubor zásob	-	1 500 000 Kč	1 000 Kč
Movité věci	-	200 000 Kč	1 000 Kč
Vodovodní pojištění			
Soubor zásob	-	750 000 Kč	1 000 Kč
Movité věci	-	200 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Soubor zásob	-	1 500 000 Kč	1 000 Kč
Movité věci	-	200 000 Kč	1 000 Kč
Peníze a cennosti	-	30 000 Kč	1 000 Kč
Připojištění pojistných nebezpečí			
Povodeň/záplava	-	3 000 000 Kč	10 %, min 10 000 Kč
Pojištění pro případ vandalismu	-	100 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění skel	-	10 000 Kč	10 %, min 500 Kč
Pojištění strojů			
Pojištění stroje	280 000 Kč	-	10 %, min. 5 000 Kč
Pojištění odpovědnosti			
Základní	-	5 000 000 Kč	2 500 Kč
Pojištění pro případ přerušení provozu			Časová spoluúčast
Základní	-	1 050 000 Kč	7 dní
Celkové roční pojistné před úpravou	27 334 Kč		

Zdroj: vlastní zpracování (převzato z nabídky UNIQA)

4.6 Nabídka Direct

Pojišťovna Direct připravila kalkulaci, která je rozdělena na pojištění zásob, pojištění strojů, pojištění odpovědnosti a pojištění přerušení provozu. Zásoby jsou pojištěny proti základním živelním rizikům s pojistnou částkou 4 000 000 Kč. Vichřice, krupobití, kouř, tíha sněhu, námrazy, vodovodní škody, považuje pojišťovna za vedlejší pojistná nebezpečí. Jsou to ta nebezpečí, která většinou způsobí pouze částečnou škodu na pojištěném majetku. Dále jsou zásoby pojištěny proti povodni nebo záplavě. Dalšími pojistnými produkty je pojištění pro případ odcizení, pojištění strojů v rámci živelních rizik, pojištění pro případ vandalismu, pojištění stroje a pojištění skel. U pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem nebo vadně vykonanou prací zjištěnou po předání byl limit pojistného plnění dodržen na 5 000 000 Kč, ale spoluúčast byla navýšena na 5 000 Kč. Poslední částí kalkulace je pojištění pro případ přerušení provozu s limitem pojistného plnění 1 050 000 Kč s časovou spoluúčastí 3 dny. Konkrétní limity se spoluúčastí k těmto pojistným produktům jsou vypsány v tabulce 9.

Tabulka 9: Nabídka Direct

Pojištění movitých věcí	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Živelní pojištění			
Základní	4 000 000 Kč	-	1 000 Kč
Vichřice, krupobití, kouř, tíha sněhu, námrazy, vodovodní škody	-	4 000 000 Kč	1 000 Kč
Povodeň/záplava	-	600 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ odcizení			
Soubor zásob	-	500 000 Kč	1 000 Kč
Stroje	-	280 000 Kč	1 000 Kč
Peníze a cennosti	-	20 000 Kč	1 000 Kč
Živelní pojištění - ještěrka			
Základní	-	500 000 Kč	5 000 Kč
Vichřice, krupobití, kouř, tíha sněhu, námrazy, vodovodní škody	-	500 000 Kč	5 000 Kč
Povodeň/záplava	-	100 000 Kč	5 000 Kč
Vandalismus	-	50 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění skel			
Soubor skel	-	10 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění strojů			
Pojištění stroje	280 000 Kč	-	10 %, min. 5 000 Kč
Pojištění odpovědnosti			
Základní	-	5 000 000 Kč	3 000 Kč
Pojištění pro případ přerušení provozu			Časová spoluúčast
Základní	-	1 050 000 Kč	3 dny
Celkové roční pojistné před úpravou		32 056 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování (převzato z nabídky Direct)

4.7 Zhodnocení nabídek konkurenčních pojišťoven dle kritérií

Pro celkové zhodnocení pojistných nabídek je nutné, vzít v potaz hodnotící kritéria, která byla stanovena subjektem v předešlé kapitole.

Prvním hodnotícím kritériem byl rozsah pojistného plnění, který je pro stavebniny velmi důležitý. Co se týče výsledků, je zřejmé, že současná pojistná ochrana je pro subjekt nejvýhodnější, neboť nabízí nejvyšší rozsah a to 18 položek pojištění. Dále by se měla brát v úvahu i pojišťovna Generali, která nabídla 17 položek pojištění, za to pojišťovna ČPP požadavky nesplnila, nabídla pouze 11 položek pojištění.

Druhým kritériem byl maximální limit pojistného plnění. V tomto případě je nejlépe hodnocená varianta ta, která má nejvyšší limit pojistného plnění. Tento požadavek v rámci pojištění movitých věcí splnila nejlépe pojišťovna Direct s limitem pojistného plnění ve výši 4 000 000 Kč, druhé místo obsadila pojišťovna ČPP a třetí místo pojišťovna Generali. Jediné pojišťovny, které zachovaly výši limitu na 3 000 000 Kč byly Allianz a UNIQA, přesto jim patří pozice na zadních příčkách. Co se týče pojištění odpovědnosti a pojištění pro případ přerušení provozu, zde nebylo zcela nutné částky porovnávat, neboť požadované částky pojišťovny dodržely.

Výše pojistného bylo třetím kritériem a bylo zhodnoceno následovně. V nezávazných kalkulacích pro vybraný subjekt nebyly poskytnuty žádné slevy, a proto se pojistné porovná z hlediska celkového ročního pojistného před úpravou. Za své nabídnuté služby nabídla nejnížší roční pojistné pojišťovna UNIQA ve výši 27 334 Kč, druhé nejnížší pojistné nabídla pojišťovna Direct ve výši 32 056 Kč. Třetí místo obsadila pojišťovna Kooperativa.

Čtvrtým kritériem byla výše spoluúčasti, která byla vypočítána ze zprůměrování spoluúčasti všech položek pojištění. Nejnížší průměrnou spoluúčast nabídla pojišťovna UNIQA, ale časovou spoluúčast nastavila na 7 dní, což je oproti ostatním pojišťovnám nepříznivé, protože ty zachovaly časovou spoluúčast na 3 dnech. Tím pádem první místo obsadila pojišťovna Direct s průměrnou spoluúčastí 2 385 Kč a hned za ní se umístila pojišťovna Allianz s průměrnou spoluúčastí 3 455 Kč.

Pátým a nejméně důležitým kritériem byla dostupnost pojišťovny. Stavebniny mají nejbližší pojišťovnu Kooperativa a to pouze 1 km od své prodejny. V blízkosti prodejny mají také Generali. Tyto dvě pojišťovny se nachází v Hrádku nad Nisou, kde majitel podniká. Pojišťovny Allianz, ČPP, UNIQA a Direct jsou nejbližší v Liberci, který je vzdálený přibližně 20 km.

Po výpočtu jednotlivých indexů skrz váhy a známky se vypočítalo celkové scóre. Z tabulky 10 se jeví jako nejlepší možná varianta pro sjednání pojištění pojišťovna Direct s celkovým scóre 2,57. Na druhém místě se umístila pojišťovna Kooperativa s celkovým indexem 2,92, což je pro subjekt pozitivní. Třetí místo obsadila pojišťovna Generali s celkovým ohodnocením 3,04. Nejhorší nabídku nabídla pojišťovna Allianz, které vyšel celkový index 4,72.

Tabulka 10: Scoringový model

Pojišťovna			Kooperativa	Generali	Allianz	ČPP	UNIQA	Direct
Kritérium	Váha	Produkt						
Rozsah pojistného plnění	0,33	Hodnota	18	17	12	11	15	14
		Známka	1	2	5	6	3	4
		Index	0,33	0,66	1,65	1,98	0,99	1,32
Maximální výše pojistného plnění	0,27	Pojištění movitých věcí	3 000 000 Kč	3 200 000 Kč	3 000 000 Kč	3 500 000 Kč	3 000 000 Kč	4 000 000 Kč
		Známka	5	3	5	2	5	1
		Odpovědnost za újmu	5 000 000 Kč	5 000 000 Kč	5 000 000 Kč	5 000 000 Kč	5 000 000 Kč	5 000 000 Kč
		Známka	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
		Přerušení provozu	1 050 000Kč	1 050 000 Kč	1 050 000 Kč	1 050 000 Kč	1 050 000 Kč	1 050 000 Kč
		Známka	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
		Celková známka	5	3	5	2	5	1
		Index	1,35	0,81	1,35	0,54	1,35	0,27
Výše pojistného	0,20	Celkové pojistné	32 130 Kč	32 625 Kč	35 464 Kč	36 003 Kč	27 334 Kč	32 056 Kč
		Známka	3	4	5	6	1	2
		Index	0,60	0,80	1,00	1,20	0,20	0,40
Výše spoluúčasti	0,13	Průměrná výše spoluúčasti	4 813 Kč	5 067 Kč	3 455 Kč	3 500 Kč	2 000 Kč	2 385 Kč
		Známka	5	6	3	4	1	2
		Časová spoluúčast	3 dny	3 dny	3 dny	3 dny	7 dní	3 dny
		Známka	3,75	3,75	3,75	3,75	6	3,75
		Index	0,57	0,63	0,44	0,50	0,52	0,37
Dostupnost pojišťovny	0,07	Hodnota	1 km	1,1 km	20, 6 km	20, 7 km	20, 8 km	20, 5 km
		Známka	1	2	4	5	6	3
		Index	0,07	0,14	0,28	0,35	0,42	0,21
Celkem	1		2,92	3,04	4,72	4,57	3,48	2,57

Zdroj: vlastní zpracování (převzato z nabídek kalkulací jednotlivých pojišťoven)

4.8 Výběr optimální pojistné ochrany

Po předchozím zhodnocení nabídek pojišťoven, by měla být zvolena jako neoptimálnější pro uzavření pojistné smlouvy ta pojišťovna, které vyšlo nejnižší celkové hodnocení. Touto pojišťovnou se stala pojišťovna Direct, ale je také důležité brát v potaz požadavky majitele. Následně budou rozebrány z hlediska kritérií pojišťovny, které se umístily na prvních třech místech.

Pro subjekt je velmi důležitý rozsah pojistného plnění a u tohoto kritéria si pojišťovna Direct tak dobře nevedla. V tomto ohledu nabídla nejvyšší rozsah pojišťovna Kooperativa s 18 pojistnými položkami a hned za ní je pojišťovna Generali, která nabídla pouze o jednu pojistnou položku méně.

Na druhou stranu pojišťovna Direct poskytla nejvyšší limit pojistného plnění 4 000 000 Kč, což je pro majitele kritérium, kterému přiřadil druhý nejvyšší počet bodů. U tohoto kritéria si tak dobře nevedla pojišťovna Kooperativa, protože před ní se umístila i pojišťovna Generali s limitem pojistného plnění 3 200 000 Kč.

U výše pojistného se částky mezi prvním, druhým a třetím místem tolik neliší, jde pouze o pár korun, tudíž toto nebude klíčový faktor pro rozhodování. I tak nejnižší pojistné poskytla pojišťovna Direct, po ní Kooperativa a následně Generali.

Zatímco průměrná spoluúčast u pojišťovny Direct je 2 385 Kč, tak u pojišťovny Kooperativa je průměrná spoluúčast celkem vysoká a to 4 813 Kč. U pojišťovny Generali přesahuje spoluúčast částku 5 000 Kč.

Dostupnost pojišťovny majitel nepovažuje za tolik důležitou, ale pojišťovna Kooperativa i Generali se nachází v Hrádku nad Nisou, což je místo, kde majitel podniká. Pojišťovna Direct se nachází ve 20, 5 km vzdáleném Liberci.

I přes nejnižší celkové hodnocení pojišťovny Direct, nejvyšší maximální výši pojistného plnění, i přes příznivější výši pojistného a průměrnou spoluúčast, bych majiteli doporučila zůstat u pojišťovny Kooperativa, neboť ta mu je schopna poskytnout nejvyšší rozsah pojistného plnění, který majitel potřebuje. Po představení výsledků prvních třech umístěných pojišťoven majitel souhlasil, že zůstane u pojišťovny Kooperativa. Výše pojistného a průměrná spoluúčast pro majitele nehraje velikou roli a je ochoten přepлатit pár set korun

na pojistném a případné spoluúčasti, z čehož vyplývá, že pojištění TREND 14 od pojišťovny Kooperativa nejlépe splňuje požadavky na pojistnou ochranu stavebnin.

Závěr

Z této práce vyplývá, že podnikatelské subjekty negativně ohrožuje mnoho rizik. Rizika jsou součástí životů lidské společnosti a nelze se jim zcela vyhnout. Rizika mohou vést k různým škodám na majetku, a dokonce i na životech, a proto by se měl subjekt zamyslet, jaká rizika ho ohrožují. Má různé možnosti krytí rizik, ale to nejčastější je přenesení rizik na specializovanou instituci. Specializované instituce ve formě pojišťoven nabídnou subjektu jejich ochranu a po sjednání pojištění platí subjekt za tuto službu pojistné.

První část této bakalářské práce uvedla čtenáře do teoretické části, která byla důležitá k pochopení pojmů, které byly použity v praktické části. Teoretická část začala pojmy riziko a risk management s ISO normami risk managementu. Poté následovalo vysvětlení pojmů pojišťovnictví a pojištění, komerčního pojištění s jeho členěním, do kterého spadá pojištění majetku, finančních ztát a odpovědnosti, dále specifikuje pojistný trh a popisuje metody vícekritériálního hodnocení.

Po teoretické části čtenář plynule přešel do části praktické, která začínala charakteristikou vybraného subjektu této práce. Charakteristika obsahovala základní informace o subjektu, současnou pojistnou ochranu a preference subjektu při výběru pojistné ochrany. V další části byl vysvětlen výběr konkurenčních pojišťoven a následně byly rozebrány konkurenční nabídky těchto pojišťoven, které se snažily poskytnout co nejlepší nabídku pojištění. Poté bylo nutné tyto nabídky vyhodnotit, aby bylo možné vybrat optimální pojistnou ochranu pro subjekt.

Z výsledků scoringového modelu vyšla jako nejlepší varianta pojišťovna Direct, která měla nejnižší hodnocení, nabídla nejvyšší limit pojistného plnění, nízké pojistné i průměrnou spoluúčast, ale po zohlednění všech kritérií a komunikaci s panem majitelem, vyšla jeho současná pojistná ochrana jako ta optimální. Pojišťovna Kooperativa nabízí pojištění s názvem TREND 14, které splňuje všechny požadavky majitele. Majitel je s pojišťovnou spokojen i z hlediska vstřícnosti a komunikativnosti.

Cílem této práce bylo získat optimální pojistnou ochranu pro stavebniny HRAK, s.r.o. Pro zjištění tohoto cíle bylo potřebné znát současnou pojistnou ochranu subjektu a také nabídky konkurenčních pojišťoven. V potaz se musely vzít i preference pana majitele při výběru pojistné ochrany. Všechny získané informace byly přeneseny do tabulky,

ze které se následovně vypočítaly indexy a pojišťovna s nejnižším indexem měla být zvolena za optimální, ale z předešlého odstavce je zřejmé, že tomu tak nebylo.

Seznam použité literatury

DUCHÁČKOVÁ, Eva. 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-25-5.

DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. 2010. *Teorie pojistných trhů*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-015-7.

DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. 2012. *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-078-2.

FOTR, Jiří a Lenka ŠVECOVÁ. 2010. *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-59-0.

REJDA, George E. 2011. *Principles of risk management and insurance*. 11th global ed. Harlow: Pearson Education. ISBN 978-0-273-76508-0.

PROQUEST. 2020. Databáze článků ProQuest [online]. Washington, D.C.: ProQuest, 2020. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

ŘEZÁČ, František. 2011. *Řízení rizik v pojišťovnictví*. Brno: Masarykova univerzita. Ekonomicko-správní fakulta. 222 s. ISBN 978-80-21056-75-6.

Seznam internetových zdrojů

ATCON. 2021. *ISO 31000 Management rizik. principy a směrnice* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: https://atcon.cz/iso-31000?gclid=CjwKCAiAhbeCBhBcEiwAkv2cY15hel7h-Z50iDVv9xm6KZczFfkgTqhO5gJQZNe3EL-cvXOji56_oxoCn1cQAvD_BwE

Česká asociace pojišťoven. 2021. *Vše o pojištění* [online]. [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://www.cap.cz/>

Česká asociace pojišťoven. 2021. *Vývoj pojistného trhu 2020* [online]. [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.cap.cz/statistiky-prognozy-analyzy/vyvoj-pojistneho-trhu>

Epojištění. 2021. *Co je pojistná částka* [online]. [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/pojem-pojistna-castka/>

Epojištění. 2021. *Pojistník* [online]. [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/pojem-pojistnik/>

International Organization for Standardization. 2021. *ISO 9000 Family quality management* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://www.iso.org/iso-9001-quality-management.html>

International Organization for Standardization. 2018. *ISO 31000:2018 Risk management — Guidelines* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://www.iso.org/standard/65694.html>

Management Mania. 2016. *ISO 31000 Risk management (Řízení rizik - Principy a směrnice)* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/iso-31000-risk-management-rizeni-rizik-principy-a-smernice>

Pojištění. 2021. *Co je spoluúčast* [online]. [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.pojisteni.cz/slovník-pojmu/spoluucast>

Top-pojištění.cz. 2021. *Pojistitel, pojistník, pojištěný* [online]. [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/pojistovaci-poradna/slovník-pojmu/pojistitel-pojistnik-pojisteny>

Zákony pro lidi. 2021. *Zákon č. 277/2009 Sb* [online]. [cit. 2021-04-22]. Dostupné z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-277>